Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Victor Sandu

Dosarul nr. 2r-2530/24
(2-24093274-02-2r-11092024)

D E C I Z I E

13 februarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Ala Malîi și Roman Pascari

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de Timotin Galina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva „TASITA & A" S.R.L. cu privire la dizolvarea și lichidarea persoanei juridice și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 august 2024, prin care s-a restitui cererea de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva „TASITA & A" S.R.L. cu privire la dizolvarea și lichidarea persoanei juridice și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Poziția instanței de fond:

1. La 19 august 2024, Timotin Galina a depus cerere de chemare în judecată împotriva „TASITA & A" S.R.L. cu privire la dizolvarea și lichidarea persoanei juridice și alt cerințe subsecvente.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 august 2024, în temeiul art. 170 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva „TASITA & A" S.R.L. cu privire la dizolvarea și lichidarea persoanei juridice și compensarea cheltuielilor de judecată.
3. Pentru a dispune astfel, instanța de fond, cu trimitere la hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 36/1 din 18 ianuarie 2018, prin care s-a dispus specializarea judecătorilor în materie de insolvabilitate și lichidare în instanțele de fond și curțile de apel, stabilindu-se numărul de judecători specializați, a constatat că competența exclusivă de soluționare a prezentei cereri, aparține completului specializat în materie de insolvabilitate și lichidare din cadrul Judecătoriei Chișinău (sediul Central), complet pe care Legea insolvabilității îl califică în calitate de – instanță de insolvabilitate în sensul acestei Legi speciale.

Solicitarea recurentului:

4. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 29 august 2024 Galina Timotin a depus recurs împotriva încheierii menționate, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 august 2024, cu restituirea cauzei în instanța de fond.

Argumentele părților:

5. În motivarea recursului, a făcut trimitere la un șir de dispoziții judiciare în care instanțele competente au stabilit competența instanței de drept comun la judecarea cauzelor civile ce ține de dizolvarea prin lichidare a persoanelor juridice, deoarece acestea nu cad sub incidența Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.
6. Prin referința asupra cererii de recurs, reprezentantul „TASITA & A" S.R.L., administratorul Tanas Vasile a solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea încheierii instanței de fond, motivând că recurenta nu a invocat careva motive plauzibile care să combată legalitatea încheierii instanței de fond, referindu-se în special la practica judiciară.

Termenul de declarare a recursului:

7. În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă *„termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii"*.
8. Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru, constatând că prin recursul înaintat la 29 august 2024 se contestă încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 august 2024, conchide depunerea acestuia în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

9. Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis iar încheierea instanței de fond casată, reieșind din considerentele ce succed.
10. Conform art. 424 alin. (l) Cod de procedură civilă *„curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii"*.
11. În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă „ *recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților"*.
12. În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă „ *instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată."*
13. Din materialele cauzei s-a constatat că la 19 august 2024 Timotin Galina a depus cerere de chemare în judecată împotriva „TASITA & A" S.R.L. cu privire la dizolvarea și lichidarea persoanei juridice, numirea în calitate de lichidator a

administratorului autorizat Verdeș Alexandru și compensarea cheltuielilor de judecată.

14. În drept, Timotin Galina și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 224 alin. (1) lit. g), 223 alin. (1) lit. b) Cod civil.
15. Colegiul civil consideră greșită soluția instanței de fond privind restituirea acțiunii pe motivul că nu este competentă să judece cauza.
16. Astfel, pe de o parte, potrivit art. 224 alin. (1) lit. g) Cod civil *,,instanţa de judecată dizolvă persoana juridică dacă există alte situaţii prevăzute de lege."*
17. Conform art. 223 alin. (1) lit. b) Cod civil *,,persoana juridică se dizolvă în temeiul atingerii scopului pentru care a fost constituită sau imposibilităţii atingerii lui".*
18. Pe de altă parte, potrivit art. 355 Cod de procedură civilă „*cererea de declarare a insolvabilităţii se depune la judecătoria competentă în conformitate cu prevederile prezentului cod şi ale altor legi."*
19. Potrivit art. 1 al Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 „*Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanţelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea faţă de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului şi prin distribuirea produsului finit."*
20. Alin. (2) al Legii menționate definește „*procedură de insolvabilitate – procedură prin care debitorul intră, după o perioadă de observaţie, în procedură de restructurare sau în procedură a falimentului".*
21. Totodată, conform art. 5 alin. (1), (2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 *,,Cererea de intentare a procesului de insolvabilitate se examinează de către instanţa de judecată (instanţa de insolvabilitate) în conformitate cu competenţa jurisdicţională. Instanţa de insolvabilitate dispune de competenţă exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce ţin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existenţa unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanţa de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă."*
22. Potrivit art. 10 din aceeași Lege „*Intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil."*
23. De asemenea, art. 135 Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 reglementează lichidarea debitorului, astfel, încât la alin. (3) stabilește că *"în termen de 15 zile de la data consolidării tabelului definitiv al creanţelor validate sau imediat după valorificarea masei debitoare, în cazul în care aceasta există, lichidatorul prezintă instanţei de insolvabilitate, spre aprobare, un proiect al bilanţului de lichidare şi raportul final",* iar la alin.(4) și (5) – că *"după ce instanţa de insolvabilitate aprobă raportul final al lichidatorului şi bilanţul de lichidare, acesta va trebui să facă*

distribuirea finală a tuturor fondurilor din patrimoniul debitorului. Fondurile nereclamate în termen de 30 de zile de către cei îndreptăţiţi vor fi stinse prin consemnare şi depuse de către lichidator la bancă sau la notar. După ce fondurile sau bunurile din patrimoniul debitorului au fost distribuite, iar fondurile nereclamate au fost consemnate la bancă sau la notar, instanţa de insolvabilitate, în baza cererii lichidatorului, închide prin hotărîre procedura falimentului şi radiază debitorul din registrul de stat al persoanelor juridice şi din registrul de stat al întreprinzătorilor individuali. În cazul lipsei masei debitoare, instanţa de insolvabilitate, odată cu aprobarea bilanţului de lichidare, adoptă o hotărîre de încetare a procesului, prin care dispune şi radierea debitorului din registrul de stat în care este înscris".

24. Colegiul civil subliniază că urmează a face diferență între dizolvarea voluntară sau impusă din motive statutare și dizolvarea prin insolvență. Dacă persoana juridică nu este insolvabilă, ci pur și simplu nu își mai poate realiza scopul, atunci instanța de insolvabilitate nu are competență să decidă dizolvarea sa. Instanța de insolvabilitate are competență exclusiv în cazurile în care o persoană juridică se află în incapacitate de plată sau este supraîndatorată, conform Legii insolvabilității nr. 149/2012. Dizolvarea unei persoane juridice pentru atingerea sau imposibilitatea atingerii scopului său (art. 223 alin. (1) lit. b) Cod civil) nu are legătură directă cu insolvabilitatea.
25. Colegiul remarcă că prin cererea de chemare în judecată depusă la 19 august 2024 Timotin Galina a solicitat dizolvarea și lichidarea „TASITA & A" S.R.L. pe temei că a fost constituită pentru alt scop decât cel declarat. Acest temei nu are legătură cu lipsa de solvabilitate „TASITA & A" S.R.L. sau cu incapacitatea de a-și achita datoriile.
26. Deci, prin prezenta cerere nu se solicită lichidarea „TASITA & A" S.R.L. ca finalitate a aprobării raportului final al lichidatorului şi bilanţului de lichidare, caracteristică pentru procedura de insolvabilitate.
27. Astfel, Colegiul civil, accentuând că situația din speță nu este legată de incapacitatea de plată și nu există o procedură de lichidare a patrimoniului pentru creditori, conchide că prima instanță eronat a restituit cererea de chemare în judecată, invocând faptul că Judecătoria Chișinău (sediul Centru) nu este competentă de a soluționa prezentul litigiu în fond, această competență revenind Judecătoriei Chișinău (sediul Central) judecătorii căreia sunt specializați în materie de insolvabilitate și lichidare.
28. În același timp, Colegiul civil acceptă că prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 36/1 din 18 ianuarie 2018 s-a dispus specializarea judecătoriilor în materie de insolvabilitate și lichidare în instanțele de fond și Curțile de Apel, stabilindu-se un număr de judecători specializați, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 53/3 din 23 ianuarie 2018 s-a dispus transferul judecătorilor specializați în materie de insolvabilitate și lichidare, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 55/25 din 27 noiembrie 2018, începând cu 1 ianuarie 2019, sediul Botanica al Judecătoriei Chișinău a fost specializat în materie de insolvabilitate, iar prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 584/27 din 11 decembrie 2018 au fost aprobate listele judecătorilor specializați conform sediilor

Judecătoriei Chișinău, însă acestea au fost adoptate urmare a modificărilor operate în art. 355 Cod de procedură civilă.

29. Aici Colegiul reține prevederile art. 355 Cod de procedură civilă *" cererile de declarare a insolvabilității se depun la judecătoria competentă, în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale altor legi"* și faptul că articolul dat face parte din capitolul XXXVI – procedura de declarare a insolvabilității, reglementată de Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012.
30. În acest sens, instanţa de insolvabilitate are un rol de supraveghere şi dirijare a procesului de insolvabilitate, având dreptul de examinare a circumstanţelor de fapt şi de drept în vederea confirmării unor proceduri sau a unor acte executate în cadrul procesului de insolvabilitate prin emiterea unor hotărîri sau încheieri în situaţiile prevăzute de lege.
31. În privinţa competenţei instanţei de insolvabilitate urmează de menţionat că aceasta dispune de competenţă exclusivă la judecarea în cadrul procesului de insolvabilitate a litigiilor ce ţin nemijlocit de masa debitoare şi a circumstanţelor relevante cauzei.
32. De altfel, deși hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 36/1 din 18 ianuarie 2018 a fost adoptată urmare a modificărilor operate în art. 355 Cod de procedură civilă, însă prin aceasta s-a prevăzut că specializarea judecătoriilor în materie de insolvabilitate și lichidare a avut loc nu doar pentru examinarea cererilor depuse în temeiul Legii insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dar inclusiv și pentru examinarea cererilor de reorganizare sau dizolvare a persoanelor juridice (lichidare), trebuie de înțeles că aceste cauze ar urma să fie repartizate pentru examinare prin intermediul PIGD numai judecătoriilor specializați în materie de insolvabilitate și lichidare, exact cum se procedează la repartizarea cauzelor judecătorilor specializați, de exemplu, în materie de contencios administrativ, situație ce nu se atestă la aplicarea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 36/1 din 18 ianuarie 2018.
33. În această ordine de idei, avînd în vedere că regulile legale de competență sunt stabilite prin Codul de procedură civilă și alte legi, iar în acord cu art. 32 alin. (1) Cod de procedură civilă „*nimeni nu poate fi lipsit, fără consimţământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanţă sau de judecătorii în a căror competenţă cauza respectivă este dată prin lege, cu excepţia cazurilor expres stabilite de prezentul cod",* Colegiul civil conchide că Timotin Galina just a ales competența Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) la examinarea prezentei acțiuni.
34. Așadar, instanța de recurs reiterează convingerea că admiterea recursului, casarea încheierii și trimiterea cauzei la rejudecare din faza de primire a acțiunii, este unicul remediu legal pentru astfel de omisiuni de procedură civilă.
35. Reieşind din cele menţionate supra, şi având în vedere că soluţia oferită de prima instanţă este una neîntemeiată, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea primei instanţe, restituind cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată, la faza de primire a cererii de chemare în judecată.
36. Din aceste raționamente, în conform art. 423-427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Galina Timotin.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 23 august 2024, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Timotin Galina împotriva „TASITA & A" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la dizolvarea și lichidarea persoanei juridice și compensarea cheltuielilor de judecată, restituind cauza în aceeași instanță și în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecătorii Ala Malîi

Roman Pascari